

Narrador centrat en la narrativa

El *Diccionari de la literatura catalana* indica que Tomàs Belaire i Parra és narrador i tot seguit, per si no hagués quedat prou clar, afegeix aquesta frase: “La seva trajectòria literària s’ha centrat en la narrativa”.

Sadisme

Quaderns Crema-Lluís Maria Todó diuen a la novel·la *El gat*, de Simenon, que Nelly ofería a la mirada de Bouin “la regata entre els seus pits blancs”. Li havien fet un solc estret o un petit rebaix en forma de línia o canaleta per a encastar-hi un tub? El que ofería, evidentment, era la regatera.

Pensament oral

Salvador Oliva escriu aquest paràgraf en la seva versió d’*A través del mirall* (labutxaca): “A mi m’agradaria que les Reines no féssiu mai preguntes’, va pensar l’Alícia”. Com és que es dirigeix a les Reines si no els parla? Evidentment, el que Carroll escriu és: “M’agradaria que les Reines no fessin mai preguntes’, va pensar l’Alícia”.

‘Grossària’ i ‘grossor’, aprimats

Fabra va limitar el sentit de la paraula *grossària* a “volum”, però el de *grossor*, a més de fer-lo sinònim de *grossària*, el va estendre a “qualitat de gros”. El DIEC2 trastoca tot això i diu que les dues paraules volen dir, només, “qualitat de gros”, sentit que és el d’aquests exemples que utilitza: “S’espantà quan veié la grossària de la serp. La directora passejava la seva grossària pels corredors de l’escola.” Si els lingüistes del IEC haguessin llegit el Moll o sabessin prou català, haurien vist o sabut que no solament *grossor* té tots dos sentits, sinó també *grossària*. Per tant, calia haver mantingut l’accepció “volum” de tots dos mots per a poder demanar: “Quin és el grossor/la grossària de...?”. Pel que fa a *grossària*, és la d’aquesta citació de Moll: “Una barra de ferro de la grossària d’una canya”.

L’editorial Meteora rescata la poesia iniciàtica de Joan Perucho, publicada entre el 1947 i el 1956

La fantàstica aventura intel·lectual de Joan Perucho (Barcelona, 1920-2003) comença amb la poesia. El volum *Joan Perucho. Poesia 1947-1956*, que ha publicat l’editorial Meteora a la col·lecció “Mitilene” amb una introducció de Jordi Cervera, director de la col·lecció, aplega els quatre primers llibres de l’escriptor, *Sota la sang* (1947), *Aurora per vosaltres* (1951), *El mèdiom* (1954) i *El país de les meravelles* (1956). Es tracta d’una reivindicació, perquè Cervera afirma a la introducció que Perucho és un dels grans oblidats de la nostra literatura.

Són quatre llibres, diu Cervera, on l’autor, des dels punts de vista visual i estètic, els més evidents al primer cop d’ull, apunta la que va ser una de les característiques permanents de la seva vida, el contacte estret i constant amb el món de l’art i la bellesa. Encara no posseeixen tota la dotació mítica, màgica, mística i existencial que la seva poesia agafarà amb el temps, a mesura que es consolidi el *segell Perucho*, però ja comencen a mostrar un simbolisme incipient, una capacitat per a copsar el més-enllà, anar explorant el territori dels sentiments on els fets evidents no són gairebé mai obvis i la realitat és gairebé sempre política i profunda.

Es mouen, considera Cervera, pel territori fronterer entre la solidesa de la realitat i l’èter del món dels somnis, de les premonicions, de les presències, de la religió, en aquell joc de miralls que mostren, des de punts de vista molt diferents, la mateixa realitat, que tant agradarà a l’autor. La idea del mèdiom, de l’ésser que serveix de pont entre dos universos superposats i, de vegades, connectats va prenent força i comença a desenvolupar el seu discurs suggeridor.

El primer llibre és més aviat l’ànima mateixa de Perucho, la seva essència, que no pas el seu món, cosa que no es dona en cap altre llibre posterior. El segon també és íntim i personal. En els dos posteriors abandona una mica la sinceritat primitiva, mai del tot despulada, i va introduint-hi, a poc a poc, alguns elements nous que, de fet, estan cridats a convertir-se en els trets característics de tota la seva obra: el gust per la bellesa, la presència constant de referències artístiques i literàries, i el diàleg amb els elements que basteixen el seu corpus cultural interior.

Com en l’obra posterior, Perucho ja és un escriptor feliç, no gens turmentat, no gens dramàtic, no gens abocat a la pena o al lament, amb una visió de la vida, de resultes, potser, de la seva concepció erudita del món, que li conferia una manera singular d’entendre el plaer, de conrear l’hedonisme dels sentits més enllà de qualsevol altra consideració. En Perucho, fins i tot la melangia o el record d’episodis llunyans no gaire feliços es converteix en mostres de la distància elegant que la seva literatura es va encarregar d’aixecar entre ell i la vida. Aquesta *felicitat literària*, pensa Cervera, va ser, molt probablement, un dels punts que van determinar el rebuig dels seus companys de generació, embarcats en lluites i en passions molt més èpiques, polítiques i socials.

EL TEMPS

Joan Perucho i Maria Lluïsa Cortés a Prades, el març de 1956. Aquesta foto il·lustra el volum *Poesia 1947-1956*.

Lluís Bonada